



Ugeblad og Annoncetidende  
for Allinge-Sandvig.  
Gudhjem, Østerlars, Hasle  
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:  
Otto Gornitzka. : Telefon 74.  
Trykt i Allinge Bogtrykkeri  
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 59

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.  
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 15. Februar

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret  
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

### Taa Ski.



Nyfallen Sne over Fjeld, over Li  
Spændt under Foden  
de smidige Skil  
Faklerne tændte, Skistaven fat:  
Ud i den stjernegnistrende Nat.

Nymaanens Krumklinge  
glimler deroppe,  
viser mig Stupet,  
javel tør jeg hoppel  
Den faar at falde,  
som ikke kan staa:  
Hejsa, det gik — saa videre paa!

Slængte de stridige Tanker jeg bar:  
Ved kun det smidige Legem jeg har.  
Blæse med Drømmene,  
Hjertet har haft:  
Ved kun min strømmende,  
fossende Kraft!

Jeg er den brusende Snefjælds-Elv,  
jeg er den susende Stormvind selv.  
Hvirvlende Sølvskyer  
følger og kranser mig,  
først ved Alverdens  
Grænserand standser jeg.  
**Valdemar Rordam.**

### Trawleren bjerger Fangsten.



I Farvandene ved Island gaar Trawlerne ud med Grundslæbenæt. Det gælder om at faa fat paa Kæmpetorsken, der som Klipfisk er Islands Rigdomskilde. Og naar man betragter ovenstaaende Billede vil man faa et Indtryk af, at det ikke er noget helt ufarligt Arbejde at bjerger Fangsten af disse Fisk, der ofte kan naa en Vægt af 55 kg. Fiskene kæmper for deres Liv, og med den Slagkraft, der er i saadan en 40—50-pundig Kammerats Bevægelser, kan den godt slaa en Mand omkuld og være en farlig Modstander, om han ikke passer paa som en Smed.

Fiskerne er udstyrede med stærke Handsker for ikke at blive skambidt af de rasende Fisk. Thi selv om Torsken har Ord for at være et dumt Dyr, saa siger dens Instinkt den dog, at i en Situation, som den man ser paa Billedet her, gælder det Friheden og Livet.

fredshed med Kanonexercitsen og med de af mig til de nye Kanoner udregnede Distancevisirer.

Ikkun een Gang kom en engelsk Fregat saa nær, at den var i Skudvidde, og da den var ligeoverfor søndre Havnebatterie, Juuls kaldet, havde vi megen Lyst at sende den nogle Skud af de derpaa værende nye, svenske 36 Pd.s Jernkanoner for at bringe den til at besvare disse med et glat Lag, hvorved vi kunde bemærke, hvad Virkning dette kunde have paa det nye Steenbrøstværn. Men Commandanten vilde ei tillade, at vi engagerede os med den. — „Hør, hvor Kanonen brummer“, sagde en Constabel, der ærgrede sig over, at det blev nægtet at affyre den.

Iøvrigt var der stille paa Fæstningen. Der blev undertiden slagen Generalmarsch og holdt en Slags Maneure mod en supponeret Fiende, der vilde gjøre Landgang paa forskellige Steder af Øen, og øvede Besætningen oftere med at skyde til Skive. Et Centrumskud og i det sorte belønnedes med en Trommehvirvel for sidste og tredje Hvirvler for første. Efter Maneurerne fik hele Besætningen extra Brændevin. Vi Officerer inviteredes til Kohl til Aftenspisning. Hver

Søndag dansedes paa Juuls Batteries nye Guly, hvor alle de yngre Pajer og Pibla med største Fornøjelse indfandt sig. Vi dansede stedse med, og lyksaliggjorde de vakreste af dem ved at svinge dem i Vallsen og Engelskdansen.

Staggemeier, Proviantforvalteren Juul og jeg inviterede den 26. Aug. Øens hele Nobblesse og dennes bedste Dansere og Danserinder til Bal og Aften, og vi blev i alt 43 Personer. Der blev danset i Staggemeiers Lokale, en stor Sal i vestre Længe. De andre bevættedes i Danselokalet med skaaren Smørrebrød, The og Punsch samt Caffé hele Natten, og Ballet vedvarede til Kl. 2 om Natten. Noblessen fik koldt Kiøkken, Punch og Viin; men ingen fik Kager, thi disse fandtes ikke. — Hele denne Calas kostede i alt 31 Rdl. 2 Mk. 4 Sk. og betaltes af os, tvende Indbydere hver med 10 Rd. 2 Mk. 12 Sk. Det var billigt, omtrent 4 Mk. pro persona. Resten af Sommeren gik uden af Fienden forstyrrede os. Da nu Aftenerne begyndte at blive lange, kom vi oftere til Familierne, og vi Officerer skiftedes at komme til hverandre, og spillede vi da L'hombre, og havde det i det hele ret gemytligt. Vintertiden begyndte nu, og jeg

tænkte paa den sidste, der ved min Fraværelse fra Fæstningen\*) var forløbet saa behageligt, hvorledes den nærværende skulde forme sig, og om jeg ei kunde være saa heldig at komme til at passere den et eller andet Sted. Og i Sandhed, min hidindtil gode Lykke svigtede mig ei heller nu. Den 20. Novbr. fik jeg Ordre fra Gouvernør Rothe, at jeg skulde begive mig til Rønne og være der inden 8. Decbr., da han vilde ansætte mig som Lærer ved en der oprettet Skole for de bornholmske Artilleriofficerer, der den Dag skulde begynde\*\*)

Strax efter Hiemkomsten til Øen blev min Medhjælper Lieutenant Olsen syg og afgik snart efter ved Døden. Han var en meget duelig, ufortroden, paapassende og kiærlig Mand, hvis Død smertede mig meget.

Opholdet paa Fæstningen blev stedse ubehageligere ved den Omgang, som Sommerfeldt\*\*\*) tiltvang sig hos os Officerer, og ved de smaa Intriquer, han udførte imod os. Saaledes havde han hos Commandanten udvirket, at han skulde have mine Værelser, og at Staggemeier og jeg skiftevis skulde besørges Vagttjenesten paa Hovedvægten, saaledes at den ene havde første Vagt fra 8 til 12 og den anden fra 12 til 4, o: Hundevagten, hvilket var høist ubehageligt, da vi saaledes aldrig havde Ro en hel Nat. — Sommerfeldt havde, efter min Tilbagekomst fra Rønne, stedse et saakaldt „godt Øje“ til mig og min Ven Staggemeier.

\*) Turen til Stralsund.

\*\*\*) Blev 1823 Indrulleringschef og Overlods i Slesvig, men blev fratømt Embedet 1827, en Maaned før han døde.

### Barnets Aftensang.

Solen er saa rød, Mor,  
og Skoven blir saa sort.  
Nu er Solen død, Mor,  
og Dagen gaaen bort.  
Ræven gaar derude, Mor.  
Vi laaser vores Gang.  
Kom sæt dig ved min Pude, Mor,  
og syng en lille Sang.

Himlen er saa stor, Mor,  
med klare Stjerner paa.  
Hvem monstro der bor, Mor,  
paa Stjernen i det Blaa?  
Tror du, der er Dreng, Mor,  
der kigger ned til mig?  
Og tror du, de har Senge, Mor,  
og sover lisom jeg?

Hvorfor blir det Nat, Mor,  
og kold og bitter Vind?  
Hør den lille Kat, Mor,  
den mjaver og vil ind.  
Maagerne og Ternerne  
har ingen Sted at bo.  
Hør, nu synger Stjernerne.  
De synger mig til Ro.

Harald Bergstedt.

## Artilleriløjtnant Bech's Erindringer

om sit Ophold paa Bornholm og Christiansø

meddelt af Kaptajn C. E. Koefoed.

Artilleriløjtnant Bech  
paa Christiansø 1809.

Fæstningen forbedres. -

Frost og Kulde i Maj og Juni. -  
Bal paa Fæstningen.

Den 22. Marts fik vi meget travlt med at losse og modtage nye svenske Kanoner og fire Morterer, Ammunition, Proviant m. m. Mest gav os Transporten af de 6 Stk. 32 Pd.s Kanoner til de nu under Arbejde værende ny anlagte Batterier at bestille, da de med Hænderne maatte trækkes og kneb det især med nogle, der skulde op af Klipperne til store Taarn. Der arbejdedes stærkt paa disse Batterier, og de som opførtes vare især ved begge Brohovederne, saavel for den sydlige Indseiling af Havnen som for den nordlige. De blev opførte af Granitsten i større og mindre Stykker og blev disse sammenholdte med Tværtræer af pommerske 12" Bielker, med hvilke Tømmere den øverste Deel af Steenene vare belagte paa Kanterne af de 3 Alen brede Brystværn. I den faste Klippe paa Midten af Øen Christiansholm blev hver Dag boret og anbragt Miner, der sprængte Klippen i løse Granitstykker, som afhuggedes og førtes til Batterierne. Denne nye Befæstning blev udført under Veiledning af Ingeniørlieutnant Schwendensen, der i nogen Tid opholdt sig paa Fæstningen. Det var et ringe Antal Arbeidere der havdes til Disposition nemlig 100—150 Mand. Rapporterne til Kanonerne blev forarbejdede i Rønne.

Det milde Veirlig og aabne Farvand vedblev i længere Tid hen til Slutningen af April, da vi i Mai Maaned saa stærk Iis paa Havet Nord og Øst ude med en staaende Vind af Nordøst at nærme sig Fæstningen. Den naaede os

snart, fyldte Havnen og vedblev i tvende Dage at drive mod Bornholm, hvorpaa den laa fast og kunde vi ei i Kikkert øine aabent Wande i nogensomhelst Retning. Frost og Kulde indfandt sig, og forstørredes ved den os omgivende Iis, der holdt os indesluttede næsten hele Mai Maaned. Efter den Tid smeltede eller opløstes den efterhaanden. Vagtstuen holdtes opvarmet langt ind i Mai, og vi andre havde i Kakkellovnen endnu i Juni Maaned. Først til St. Hansdag begyndte Buske og Træer at springe ud, men Ævret, som de kaldte det, paa Græsholmen blev ei opgivet, da Edderfuglen først i kort Tid havde indfundet sig.

Slut April bemærkedes mange Seilere oppe under Sverrig ved Cimbrishamn, og kunde vi blandt samme see flere Orlogsmænd. Alle Kanonerne paa Fæstningen blev afblæste\*) og tildeels skarp-ladte. Det var snurrtigt at see Kuglerne recorshetere paa lisen, som vedvarede langt ud med de besynderligste Spring fra højre til venstre, eftersom Kuglerne traf paa større eller mindre Iisflader.

Imidlertid arbejdedes der bestandig paa Steenforsætningen saavel paa Batterierne, som paa de mellem samme førende Forbindelsesveie og i Løbet af Juli var de næsten alle færdige og monterede med de nye Kanoner. Jeg exercerede tvende Gange om Dagen saavel med Marinerne, som Øboerne og Bornholmerne understøttet af Lieut Olsen og de forreste Underofficerer. Artillerikapt. Hoffmann kom til Fæstningen nogle Dage for at inspicere den nye Befæstning, og yttrede han sin Til-

\*) Fænghullet renses ved Afbrænding af noget Fængkrudt.





